

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ

МОНІТОРИНГ

- Отримання інформації про причини та наслідки публічної політики. Дозволяє описати співвідношення між діями політики та їх результатами, є первинним джерелом відомостей про здійснення політики. Інформація про якість і результативність політики допомагає виявити **проблемну ситуацію**, сформулювати за відомою процедурою проблему та розробити нову політику чи внести корективи в уже здійснену.

ФУНКЦІЇ МОНІТОРИНГУ

- ***Відповідність.*** Моніторинг допомагає виявити, наскільки дії адміністрації, штату та інших стейкхолдерів програми/політики відповідають стандартам і процедурам, встановленим законодавчими, регулюючими органами та професійними організаціями.
- ***Аудит.*** Моніторинг допомагає визначити, чи справді ресурси та послуги, призначені певним цільовим групам, потрапили за призначенням.

- **Відстежування.** Моніторинг дає інформацію, корисну для виявлення та врахування соціальних і економічних змін, зумовлених здійсненням набору політик і програм за певний період часу.
- **Оцінювання.** Моніторинг допомагає зрозуміти, чим результати, наслідки і впливи політики корисні/шкідливі для суспільства, окремих суспільних груп чи громадян (цінність публічної політики для суспільства).

ПІДХОДИ ДО МОНІТОРИНГУ

- ***Відстежування змін*** в об'єктивних і суб'єктивних суспільних умовах з плином часу. Головний елемент цього підходу – використання ***суспільних індикаторів*** (статистика, що вимірює суспільні умови та їх зміну з часом для різних сегментів населення).
- ***Соціальний експеримент*** – це процес систематичної маніпуляції політичних дій, щоб отримувати більш-менш точні відповіді на те, якими є джерела змін у наслідках політики.

- ***Суспільний аудит*** допомагає виявити, зокрема, чи наслідки політики пов'язані зі здійсненням заходів політики, чи з якимись іншими факторами, не врахованими раніше або тими, що виникли під час здійснення політики.
- ***Синтез досліджень і практики*** передбачає вивчення формування та здійснення конкретної політики, а також дослідницькі звіти про взаємозв'язки між діями та наслідками політики.

МЕТОДИ МОНІТОРИНГУ

- **Графічне ілюстрування та/або табличне представлення** – подання змін певних індикаторів чи інших змінних факторів політики в залежності від часу у графічному вигляді. Графіки, гістограми, частотний розподіл, крива Лоренца (Lorenz curve), коефіцієнт Джині (Gini coefficient).
- **Розривний часовий аналіз** – відстежування певних параметрів/показників у часі до, під час і після здійснення політичних заходів, який може наочно показати, чи дала політика бажані наслідки. Особливо придатний для суспільного експериментування.
- **Аналіз контрольних порівнянь** – доповнення до попереднього методу, передбачає наявність контрольних груп, з якими проводиться порівняння наслідків політики для цільової групи/бенефіціантів.

ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ

- Дає інформацію про цінності чи важливість наслідків політики для суспільства в цілому, окремих суспільних груп і громадян.
- ***Зосередження на цінностях.*** Оцінювання спрямоване на визначення бажаності, суспільної корисності політики чи програми.
- ***Орієнтація на сучасне й минуле.*** Оцінювальні твердження орієнтуються на поточні й минулі, а не майбутні результати. Оцінювання є ретроспективним.

ФУНКЦІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- Надає інформацію про ***характеристики політики***, тобто, про ступінь задоволення потреб, цінностей та реалізації можливостей за допомогою політичних дій.
- Допомагає ***виявити і проаналізувати*** цінності, що лежать в основі вибору мети і цілей.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ

- *Результативність*
- *Ефективність*
- *Адекватність*
- *Справедливість*
- *Здатність до реагування*
- *Сукупна відповідність*

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

- **Псевдо-оцінювання** – підхід, в якому описові методи застосовуються для створення надійної та змістовної інформації про результати політики без намагання піддати сумніву цінність і значущість цих результатів для окремих осіб, груп і суспільства в цілому. Характерний для оцінювання акторами вироблення і здійснення політики (наприклад, урядовими органами) (див. ***експерт політики у політиці***)

- **Формальне оцінювання** – описові методи застосовуються для створення надійної та змістовної інформації про результати політики, але оцінює ці результати на основі **цілей** програми/ політики, проголошених політиками та адміністраторами політики. (**див. експерт політики для політики**)

- **Теоретичне оцінювання рішень** – описові методи використовуються для створення інформації про результати політики, які мають пряму цінність для стейкхолдерів. Головна відмінність від перших двох підходів – спрямований на виявлення прихованих і заявлених цілей стейкхолдерів. Формально проголошені політиками та адміністраторами цілі політики не є єдиним джерелом цінностей, оскільки всі сторони, зацікавлені й залучені до формулювання й реалізації політики, беруть участь у генеруванні мети і цілей, стосовно яких вимірюються характеристики політики.